

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 11P/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818201425
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krivdová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2018:5818201425.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. Q., nar. X.X.XXXX trvale bytom ako rodičia, t.č. bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky: X. Q., rod. H., nar. XX.X.XXXX, bytom Ľ. R. XXX, XXX XX N., a otca: R.. Y. Q., nar. X.X.XXXX, bytom Ľ. R. XXX, XXX XX N., v konaní o návrhu otca maloletých na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledujúcom rozsahu:

1. Maloletú V. Q., nar. X.X.XXXX, súd dočasne z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca maloletej R.. Y. Q., nar. X.X.XXXX.
2. Matka maloletej X. Q., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej V. Q., nar. X.X.XXXX, sumou 50,- Eur mesačne, a to vždy do 10. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca maloletej, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.
3. Matka maloletej X. Q., nar. XX.X.XXXX, je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletou V. Q., nar. X.X.XXXX, bez obmedzenia.

II. Vo zvyšnej časti návrh otca maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Neodkladné opatrenie bude t r v a ť len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 11P/32/2018.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletej návrhom doručeným tunajšiemu súdu 3.8.2018 žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú V. zverí do jeho osobnej starostlivosti, a to na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej s tým, že matka maloletej bude zaviazaná prispievať na výživu maloletej V. výživným v sume 150,- Eur mesačne, vždy do každého 10. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám otca, a to počnúc dňom doručenia tohto uznesenia do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej. Vo vzťahu k úprave styku matky maloletej s maloletou V. žiadal, aby matka bola oprávnená stretávať sa s maloletou bez obmedzenia.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil otec maloletej v podstate tým, že rodičia sa o zverení maloletej V. do osobnej starostlivosti matky a o úprave práv a povinností k maloletej dcére dohodli v zmysle rodičovskej dohody, ktorá bola schválená rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 6P/41/2017 - 27 zo dňa 12.12.2017. O výške výživného sa rodičia dohodli tak, že otec bude prispievať na výživu mal. dcéry výživným v sume 150,- Eur mesačne k rukám matky, nakoľko takto určená suma výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej dcéry. Od 27.4.2018 do súčasnej doby

pretrváva stav, kedy maloletá dcéra V. prebýva na adrese pobytu otca - teda jeho t.j. L. R. č. XXX, XXX XX N.. K nemu sa presťahovala dobrovoľne, na základe vlastného rozhodnutia, on otec však pre potreby úhrady nákladov súvisiacich s výchovou a výživou maloletej dcéry výživné riadne platí k rukám matky, tak ako sa k tomu zaviazal v zmysle rodičovskej dohody. Návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej dcére V. podáva preto, nakoľko sa od posledného rozhodnutia súdu výrazne zmenili pomery na strane zúčastnených strán, predovšetkým na strane maloletej V. a taktiež vznikla potreba okamžitej zmeny úpravy práv a povinností rodičov k maloletej dcére, čo žiada upraviť nariadením neodkladného opatrenia. Ide o rozhodnutie jeho samotnej dcéry, ktorá sa sama rozhodla, že chce bývať v spoločnej domácnosti s ním - otcom, ku ktorému má blízky citový vzťah a sama ho požiadala o podanie tohto návrhu na súd. Podaním tohto návrhu tak sleduje rešpektovanie názoru a vôle dcéry. Vzťahy medzi maloletou dcérou a matkou sú napäté, takáto napätá atmosféra vládla v domácnosti, v ktorej mal. dcéra žila prakticky od rozvodu manželstva rodičov, čo maloletú dcéru stresovalo až do takej miery, že dňa 27.4.2017 na základe vlastného rozhodnutia presťahovala do domácnosti otca, kde žije nepretržite do súčasnosti. Odkedy sa maloletá dcéra presťahovala do spoločnej domácnosti k otcovi, je pokojnejšia, menej vystresovaná a zlepšil sa jej aj školský prospech, dcéra sa už do spoločnej domácnosti k matke nemá záujem vrátiť natrvalo, hoci chce byť s matkou v kontakte. Vzťahy medzi ním a maloletou dcérou sú veľmi dobré, maloletá dcéra sama prejavila záujem natrvalo zostať žiť v spoločnej domácnosti u otca, kde sa cíti spokojne. K uvedeným skutočnostiam by sa chcela osobne vyjadriť maloletá V., ktorá už je vo veku kedy dokáže prejavíť svoj názor. On sa s matkou maloletej pokúšal komunikovať a problémy riešiť mimosúdne, dokonca navrhol matke maloletej návštevu psychológa, avšak bezúspešne. Komunikácia s matkou maloletej je pre neho i pre samotnú maloletú dcéru problematická, matka maloletej neprejavuje ochotu dohodnúť sa s otcom na úprave rodičovských práv a povinností k maloletej V., nerešpektuje ani názor a pranie dcéry ostať žiť v spoločnej domácnosti s ním, v dôsledku čoho bol nútený riešiť vec podaním tohto návrhu na súd. Zároveň navrhol, aby úprava stretávania matky s dcérou bola ponechaná bez akýchkoľvek obmedzení, aby matka maloletej mala zabezpečený rovnocenný každodenný kontakt s dcérou.

3. Súčasťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je i návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej, ktorým otca maloletej žiada, aby súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu, č.k. 6P/41/2017 - 27 zo dňa 12.12.2017 vo výroku II., ktorým súd schválil rodičovskú dohodu v rozsahu identickom ako požaduje v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, teda tak, že maloletú zverí do jeho osobnej starostlivosti s tým, že matka maloletej bude zaviazaná prispievať na výživu maloletej V. výživným v sume 150,-Eur mesačne, vždy do každého 10. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám otca, a to počnúc dňom podania tohto návrhu. Vo vzťahu k úprave styku matky maloletej s maloletou V. žiadal, aby matka bola oprávnená stretávať sa s maloletou bez obmedzenia.

4. K návrhu priložil kópie: označeného rozsudku tunajšieho súdu, č.k. 6P/41/2017 - 27 zo dňa 12.12.2017 a rodného listu maloletej.

5. Na základe žiadosti tunajšieho súdu o zaslanie aktuálnej správy zo šetrenia pomerov z rodinného prostredia maloletej adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námostovo bola dňa 8.8.2018 tunajšiemu súdu doručená správa zo šetrenia pomerov maloletej V.. V tejto správe kolízny opatrovník uviedol, že matka maloletej býva s plnoletou W., nar.XX.X.XXXX v trojizbovom byte na adrese M., L. XXX/XX. V spoločnej domácnosti s matkou a sestrou bývala do X/XXXX aj maloletá V.. Matka je zamestnaná vo firme T. L. s.r.o. M.. Má príjem vo výške 550,-Eur mesačne. Mesačné výdavky: nájom v sume 159,-Eur, električka v sume 20,- Eur, internet v sume 13,90 Eur, televízia v sume 5,- Eur, strava a drogeria 200,-Eur. Matka uvádza, že dcéra bývala do apríla 2018 striedavo v domácnosti otca a v domácnosti matky, podľa toho ako to dcére vyhovovalo. Dcéra ju nerešpektuje a zneužíva situáciu v rodine. Nie je vyrovnaná s tým, aby bývala mal. V. u otca. Podľa vyjadrenia matky, mal. V. chce bývať pri otcovi, pretože má u otca väčšiu voľnosť. Avšak uvedomuje si, že dcéra mala vždy bližší vzťah s otcom, nakoľko majú rovnaké záľuby a preto jej nebude v tom brániť. Otec maloletej býva s priateľkou a maloletou V. v rodinnom dome na adrese N., L. R. č. XXX. Pracuje ako X.. Má príjem vo výške 800,- Eur mesačne. Mesačné výdavky: výdavky súvisiace s prevádzkou domu v sume 200,- Eur mesačne a ďalšie výdavky súvisiace s nákupom stravy, drogerie. Pravidelne prispieva na výživu maloletej V. 150,- Eur mesačne a plnoletej W. posielala 150,- Eur mesačne. Nad rámec výživného platí deťom poisťky, telefóny, oblečenie, poplatky súvisiace so zdravotnou starostlivosťou - plnoletá W. nosí strojček. Do 4/2018 otec prispieval matke okrem výživného na mal. detí 500,- Eur mesačne, ktoré však podľa vyjadrenia otca matka nevyužila pre potreby maloletých detí. Otec ďalej uviedol, že požiadaval o zverenie maloletej V. do jeho starostlivosti,

nakoľko ho o to poprosila dcéra. Chcel, aby obidve sestry vyrastali spolu s matkou, avšak matka sa s maloletou V. často hádala aj do neskorých nočných hodín. Maloletá V. navštevuje X. ročník J. M..H. v M.. Je zdravá. Má rada obidvoch rodičov, avšak chce teraz bývať pri otcovi. Medzi ňou a matkou sú neustále konflikty. Podľa jej vyjadrenia matka sa ešte nevyrovнала s rozvodom a prenáša to na ňu. Často sa s ňou mama háda aj do neskorých nočných hodín a nemôže sa vyspať. U otca má pokoj. Matku bude navštevovať.

Otec trvá na podanom návrhu. Matka súhlasí so zverením maloletej V. do starostlivosti otca, nakoľko si to praje dcéra. Nesúhlasí s výškou výživného, nakoľko z jej príjmu nie je schopná prispievať na výživu mal. V. 150,- Eur mesačne. Uviedla, že je schopná prispievať na výživu mal. V. sumou 50,- Eur mesačne. Rodičom bolo odporučené psychologické poradenstvo pre zlepšenie komunikácie medzi rodičmi. Otec uviedol, že nemá záujem o poradenstvo. V závere kolízny opatrovník odporučil, aby maloletá V., bola zverená do osobnej starostlivosti otca s právom obidvoch rodičov zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, pričom výšku výživného ponechá na rozhodnutí súdu na základe hodnotenia osobných, majetkových a zárobkových pomerov matky a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa.

6. Po oboznámení sa so spisovým materiálom (vyššie citovaného obsahu) súd dospel k záveru, že predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrení je dôvodný, i keď pokiaľ ide o určenie povinnosti platiť výživné, nie v celom rozsahu tak ako žiadal otec maloletej, a to z nasledovných dôvodov:

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení účinnom od 1.7.2016 (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Súčasťou komplexu starostlivosti súdu o maloletých podľa právnej úpravy Civilného mimosporového poriadku je aj inštitút neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, čím sa v súlade s článkom 4 základných princípov CMP zabezpečuje bezodkladná potreba úpravy pomerov maloletého v jeho najlepšom záujme.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

10. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

11. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, vzhľadom k tomu, že záujem maloletej vyžaduje nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude rozhodnuté o jej dočasnom zverení do osobnej starostlivosti ich otca za súčasného uloženia povinnosti matke maloletej prispievať na výživu maloletej v miere, akú sama uviedla, že je v jej možnostiach a schopnostiach.

12. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine).

13. Súd vyhovel návrhu otca maloletej v časti zverenia maloletej dcéry V. do jeho osobnej starostlivosti. Súd vychádzal zo skutočnosti, že sa tým len právne deklaruje faktický stav, ktorý v súčasnosti je, nakoľko maloletá už reálne u svojho otca býva a žije s ním v spoločnej domácnosti. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku I. tohto znesenia.

14. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 písm. c) zákona číslo 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Vzhľadom k tomu, že matka maloletej má vo vzťahu k maloletej zákonnú vyživovaciu povinnosť súd jej uložil povinnosť platiť výživné i keď v inej miere ako žiadal otec maloletej. Ako už bolo vyššie uvedené, súd môže neodkladným opatrením nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Prevažná časť súdnej praxe za „nevyhnutnú mieru“ vyživovacej povinnosti sumu tzv. „minimálne výživné“, ktorého výška je konkretizovaná vo vyššie citovanom ustanovení § 62 ods. 3 Zákona o rodine, čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,13 Eur mesačne. Podľa názoru súdu však mieru nevyhnutnosti treba určiť aj s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery jeho rodiča.

16. V posudzovanom prípade otec maloletej nijako nepreukázal (neosvedčil), do akej nevyhnutnej miery je potrebné prispievať na výživu maloletej zo strany otca (nepredložil žiadne doklady o svojich výdavkoch na maloletú, ani o tom, koľko matka maloletej skutočne zarába). Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že za daných okolností výživné vo výške 50,- Eur mesačne ako navrhla matka maloletej, t.j. vo výške presahujúcej tzv. „minimálne výživné“, zodpovedá výživnému v nevyhnutnej miere, ktoré bude matka maloletej povinná platiť až do času kým aj o otázke výživného nebude rozhodnuté vo veci samej.

17. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa výživného (t.j. v časti presahujúcej 50,- Eur mesačne - teda v sume 100,- Eur mesačne) súd návrh otca maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. Nariadené neodkladné opatrenie v prejednávanej veci je neodkladným opatrením po začatí konania vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu . V súlade s § 330 ods. 1 CSP preto súd zároveň určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod tou istou sp. zn. 11P/32/2018. Uvedené rozhodnutie súdu teda nie je konečné, pričom ďalej sa bude konať o návrhu otca maloletej vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP), t.j. na Okresnom súde Námestovo.

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).